

ORAN ve MİKTAR ARTIŞLARININ ÖTV GELİRLERİNE ETKİSİ

*EFFECT OF RATE AND AMOUNT INCREASES
ON SCT REVENUES*

Cem Barlas ASLAN^(*)

ÖZ

Özel tüketim vergisi, Türk Vergi Sisteminde, 01.08.2002 tarihinden itibaren uygulanmaya başlanmıştır. ÖTV'nin getirilmesindeki temel amaçlar; Avrupa Birliği uyum süreci, yüksek hasılat sağlaması ve vergi sisteminin sadeleştirilmesidir. ÖTV'nin konusunu Kanuna ekli dört cetvelde yer alan mallar oluşturmaktadır. Uygulamaya konulduğu tarihten günümüze kadarki süreçte, ÖTV oran ve miktarları pek çok defa artırılmış ve ÖTV, KDV'den sonra en fazla hasılatla sahip olan ikinci vergi konumuna gelmiştir. Bununla birlikte, Türkiye'de ÖTV artışları ve elde edilen gelir incelendiğinde, oran ve miktar artışlarının gelirleri düşürmediği, aksine ÖTV'den sağlanan gelirlerin arttığı ortaya çıkmaktadır. Bu açıdan ÖTV, Türkiye'de verginin mali amacına hizmet eden iyi bir "vergi tutamağı" olmuştur. Ancak, her ne kadar ÖTV gelirlerinde -istisnalar dışında- bir azalma ortaya çıkmasa da artışlarla birlikte kayba uğrayan vergi gelirlerinden söz edilmesi mümkündür.

Anahtar Kelimeler: ÖTV, Oran ve Miktar Artışı, Vergi Tutamağı, Vergi Kaybı

ABSTRACT

Special consumption tax in Turkish tax system started to be applied as of 1 August 2002. Main reasons for SCT are compliance with *acquis communautaire*, high revenues and simplification of the tax system. The goods which are subject to SCT are shown in four tables attached to the law. Since its first implementation, SCT rate and amounts have been changed many times and SCT is now the second largest revenue generating tax, following VAT. However, the analysis of SCT increases and revenues together reveals that increases in rates and amounts have not decreased the tax revenues; quite the contrary, upward changes in rates and amounts have also increased SCT revenues. SCT,

^(*)Yrd. Doç. Dr., Kırıkkale Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Mali Hukuk ABD.

therefore, has been a very good “tax handgrip” serving the fiscal aims of taxation in Turkey. Although there has been, excluding some exceptions, no decrease in SCT revenues so far, there are, on the other hand, losses in other taxes.

Keywords: SCT, increase in rate and amount, tax handgrip, tax loss

1- GİRİŞ

1999 genel seçimlerinden kısa bir süre sonra, deprem felaketleri ve 2001 yılında yaşanan ekonomik kriz sonucunda Türkiye, tarihinin en ağır ekonomik ve sosyal bunalımlarından birisini yaşamıştır. Bu süreçte devletin gelir ihtiyacı had safhaya çıkmıştır. Bundan dolayı, ÖTV gibi yüksek gelir getirecek ve AB uyum sürecine katkıda bulunacak bir verginin yürürlüğe konulması kaçınılmaz olmuştur. 17.05.2002 tarihinde TBMM’ye sunulan üçüncü ÖTV Kanunu tasarısı (daha önceleri iki defa kanunlaşması öngörülmüş fakat sonuç alınmamıştır), 06.06.2002 tarihinde kabul edilmiş ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu 12.06.2002 tarih ve 24783 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. Böylece, Türk Vergi Sistemine 01.08.2002 tarihi itibarıyla ÖTV adı altında yeni bir vergi dahil olmuştur. ÖTV’nin yürürlüğe girmesinin ardından ise 16 adet vergi, resim, harç ve fon kaldırılmıştır. Bu şekilde bir anlamda AB uyum sürecine katkı sağlanmış diğer taraftan da Hazine’ye ÖTV gibi yeni ve yüksek bir gelir kaynağı yaratılmıştır.

4760 sayılı ÖTV Kanunu; 6 tanesi geçici madde olmak üzere 26 maddeden oluşmaktadır. Bugüne kadar özellikle oran ve hadler başta olmak üzere ÖTV Kanunu’na ilişkin pek çok düzenleme yapılmış, günün sosyal ve ekonomik şartları doğrultusunda ÖTV uygulaması durağan kalmamıştır.

ÖTV’de verginin konusunu, belirli bir iktisadi süreç içinde bulunan ve kanuna ekli dört (I, II, III, IV) listenin kapsamına alınmış mallar, gümrük tarife istatistik pozisyon numaraları itibarıyla yer almaktadır. Bu bağlamda hizmetler verginin konusuna girmemektedir. Bir malın verginin konusuna girmesi için o malın hem Kanuna ekli listelerde yer alması hem de kanunun öngördüğü iktisadi aşamada bulunması gerekmektedir.

Özel tüketim vergileri, gelişmiş vergi sistemlerinde olumsuz dışsalılıklara yönelik olarak kullanılan bir vergi politikası aracı iken Türkiye’de ÖTV uygulaması, salt mali amaçlara hizmet den ve yüksek gelir getiren bir vergi tercihi olmuştur. Bu doğrultuda gelir artırmaya yönelik arayışlar gündeme geldiğinde ilk araç olarak karşımıza çıkmaktadır. Her ne kadar ÖTV artışları, kamuoyu nezdinde ilk etapta tepki çekse de Türkiye’de bir direnç ortaya çıkmamakta, mali anestezi etkisi kendini göstermektedir. Bununla birlikte ÖTV’ye tabi mallara ilişkin olarak kaçakçılık fiillerinin de daha cazip hale geldiği bir gerçektir (özellikle akaryakıt ve tütün mamulleri). ÖTV oran ve miktar artışları, elde edilen gelirleri olumsuz yönde etkilememekle birlikte, ortaya sınırları ve boyutu tam olarak tahmin edilemese de bir vergi kaybı çıkarmaktadır.

2- ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ

Ekonomik sürecin üretim veya dağıtım aşamalarında, istisna ve muafiyetler haricindeki tüm mal ve hizmetler üzerinden alınan muamele vergilerinin yanı sıra, ayrı ayrı olmak üzere belirtilen bazı mal ve hizmetlerden alınan vergilere özel tüketim vergileri adı verilmektedir¹. Teorik tanımda özel tüketim

¹ Salih Turhan, Vergi Teorisi ve Politikası, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1998, s. 165 - 166.

vergileri ile kastedilen özel tüketim konu mal ve hizmetler iken, uygulamada özel tüketim vergisinin konusunu mallar oluşturmaktadır. Keza, literatürde özel tüketim vergisinin farklı tanımlarına rastlanmakla birlikte, genel olarak tüm tanımların birleştiği ortak nokta, özel tüketim vergisinin belirli mal veya mal grupları üzerinden alındığıdır².

Vergilendirmeye yönelen tepkileri indirgeme açısından, diğer tüketim vergilerine kıyasla daha elverişli olan özel tüketim vergileri, gümrük vergileri ile birlikte tarihin en eski vergileri olarak bilinmektedir³. Farklı vergi sistemlerinde farklı biçim ve oranlarda alınsa da genel olarak alışkanlık verici maddeler, lüks mallar ile sürümü ve gelir potansiyeli yüksek mallar üzerinden özel tüketim vergileri tahsil edilmekte olup bu vergiler; tek aşamalı, kapsamı sınırlı ve mal tanımı standart, mali ve sosyal politikaların uygulamasında etkin ve hasılatı yüksek vergilerdir⁴. Bu minvalde özel tüketim vergileri, vergi tutamağı yüksek vergiler olarak nitelendirilebilir.

Vergilemenin genel amaçlarına paralel biçimde, özel tüketim vergilerinin mali amacının yanı sıra mali olmayan amaçları da bulunmaktadır. Bu vergiler; yüksek gelir gruplarının tüketimine yönelik olarak vergi yükünün adil dağılımına katkı sağlamak, bazı kişi ve grupların toplumdaki diğer kişi ve gruplara nazaran kamusal hizmetlerden daha fazla fayda sağladıkları düşüncesiyle bunları vergilendirerek adaleti tesis etmek, vergilemenin ortaya çıkardığı idari güçlükleri aşmak, olağan dışı dönemlerde kıt mallar üzerine konularak verginin düzenleyici etkisinden faydalanmak ve sosyal faydaları düşük ve zararlı olabilecek mallar üzerine konularak mali olmayan amaçlara hizmet edebilmektedir⁵. Tüm bu ve benzeri olumlu amaç ve etkilerinin yanı sıra özel tüketim vergileri; talebin fiyat esneklikleri açısından düşük olduğu gibi talebin gelir esneklikleri açısından da düşüklük göstermekte, düşük gelir grupları açısından ciddi bir vergi yükü ortaya çıkarmakta ve etkinlik/adalet ilişkisinin somut örneklerinden birisini oluşturmaktadır⁶. Diğer taraftan bu tip vergiler, gelir dağılımını olumsuz etkileyebilmekte ve deflasyonist etkiler yaratırken, endüstriyel gelişimi bozabilecek uygulamalara da neden olabilmektedir⁷.

Türkiye’de geçmiş dönemlerdeki vergi uygulamaları ile her ne kadar özel tüketim vergilendirilse de, ÖTV adıyla bir vergi 01.08.2002 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Verginin yürürlüğe konulmasına yönelik girişimler ise daha eski tarihlere dayanmaktadır⁸.

² Ayrıntılı bilgi için bkz. Nihat Edizdoğan, Teoride ve Uygulamada Özel Tüketim Vergileri, Bursa İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi İşletme Fakültesi, Yayın No: 6, Bursa, 1981, s. 4

³ Turhan, a.g.e., s. 166.

⁴ Kemal Oktar, Özel Tüketim Vergisi Yorum ve Açıklamaları, Savaş Yayınevi, Ankara, 2008, s. 9 - 11.

⁵ Turhan, a.g.e., s. 167 - 168; Edizdoğan, a.g.e., s. 9 - 13.

⁶ Mustafa Durmuş, “ÖTV Çıkarken”, Yaklaşım Dergisi, Sayı 114, Haziran 2002, s. 232.

⁷ Edizdoğan, a.g.e., s. 13 - 15.

⁸ ÖTV ile ilgili ilk çalışmalar 1990’lı yılların başına rastlar. ÖTV’ye ilişkin ilk kanun tasarısı 1993 yılında TBMM’ye sunulmuş fakat kanunlaşmamış, daha geniş bir kapsamda olan ikinci ÖTV Kanunu tasarısı da komisyonda görüşülmesine rağmen 1999 genel seçimlerinin yaklaşması nedeniyle rafa kaldırılmıştır. 1999 genel seçimlerinden kısa süre sonra ise, deprem felaketleri ve 2001 yılındaki ekonomik kriz sonucunda Türkiye, tarihinin en ağır ekonomik ve sosyal bunalımlarından birisini yaşamış ve devletin gelir ihtiyacı had safhaya çıkmıştır. ÖTV gibi yüksek gelir getirecek ve Avrupa Birliği uyum sürecine katkıda bulunacak bir verginin yürürlüğe konulması kaçınılmaz olmuştur. Bu doğrultuda, 17.05.2002 tarihinde TBMM’ye sunulan üçüncü ÖTV Kanunu Tasarısı, 06.06.2002 tarihinde kabul edilmiş ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu 12.06.2002 tarih ve 24783 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. ÖTV’nin yürürlüğe girmesinin ardından ise 16 adet vergi, resim, harç ve fon kaldırılmıştır.

ÖTV Kanunu; 6 tanesi geçici madde olmak üzere 26 maddeden oluşmaktadır. Bugüne kadar özellikle oran ve hadler başta olmak üzere ÖTV Kanunu'na ilişkin pek çok düzenleme yapılmış, günün sosyal ve ekonomik şartları doğrultusunda ÖTV uygulaması durağan kalmamıştır.

ÖTV'de verginin konusunu, belirli bir iktisadi süreç içinde bulunan ve kanuna ekli dört (I, II, III, IV) listenin kapsamına alınmış mallar oluşturmakta, mal ve mal grupları gümrük tarife istatistik pozisyon numaraları itibarıyla listelerde yer almaktadır. Buna göre, I sayılı listede "Petrol ve Petrol Ürünleri", II sayılı listede "Motorlu Taşıtlar", III sayılı listede "Tütün Mamulleri ile Alkol ve Kolalı İçecekler", IV sayılı listede ise "Lüks Mallar ve Elektronik Ürünler" yer almaktadır. Listelerde yer alan mallar, bir defaya mahsus olmak üzere ÖTV'ye tabi tutulmaktadır. Bu nedenle, verginin kapsamına giren malların vergi uygulandıktan sonraki el değiştirmeleri veya iktisapları, verginin konusuna girmemektedir.

Özel tüketim vergileri, yakın dönemde Avrupa Topluluğu'na üye ülkelerde gelir sağlama amacının yanı sıra, çevre politikalarının başarısı, bazı sosyal ve sağlık politikalarının uygulamasına katkı ile uluslararası rekabet koşullarının tesisi gibi sosyal, ekonomik, kültürel ve mali işlevler için uygulanmış olup, hali hazırda da uygulanmaktadır⁹. Mevcut uygulamada ÖTV; olumsuz dışsallıkları azaltmak, çevreyi korumak ve zararlı maddeler ile mücadele amacı ile uygulanıp adeta regülasyona alternatif oluştururken¹⁰, Türkiye'de ÖTV, mali olmayan amaçlardan ziyade gelir amacına daha fazla hizmet etmektedir.

3- ÖTV ARTIŞLARININ ÖTV GELİRLERİNE ETKİSİ

ÖTV yürürlüğe girdiğinden itibaren günümüze kadar ki süreçte, bütçelerin önemli bir gelir kaynağı olmuştur. ÖTV gelirleri, her yıl toplam vergi gelirlerinin yaklaşık 1/4'ünü oluşturmaktadır. Bu açıdan vazgeçilmesi ve ikâmesi güç bir vergidir.

Yıllar itibarıyla ÖTV gelirleri sürekli artmıştır. ÖTV gelirlerinin büyük bir kısmını da I sayılı listede yer alan mallardan elde edilen vergiler sağlamıştır. Ele alınan on yıllık dönemde sadece 2009 yılında bir önceki yıla göre II ve IV sayılı listelerde yer alan mallardan tahsil edilen ÖTV gelirlerinde azalma ortaya çıkmıştır. Bunun nedeni ise 2008 yılında yaşanan küresel ekonomik krizin Türkiye ekonomisine yansımaları ve ilgili dönemde yapılan ÖTV indirimleridir.

Tablo 1. ÖTV Gelirleri (Milyar TL)

	Vergi Gelirleri	ÖTV Gelirleri	Petrol ve Doğalgaz Ürünleri	Motorlu Taşıtlar	Alkollü İçkiler	Tütün Mam.	Kolalı Gazozlar	Day. Tük. ve Diğer Mallar
2004	100,4	26,6	15,7	2,7	1,3	6,1	0,279	0,444
2005	119,6	33,3	19,4	4,3	1,5	7,1	0,324	0,716
2006	137,5	36,9	20,5	4,1	1,9	8,9	0,446	0,975
2007	152,8	39,1	22,0	4,3	1,9	9,6	0,184	1,0
2008	168,1	41,8	23,9	3,8	2,0	10,9	0,205	1,0

⁹ Ayşegül Mutlu, "Özel Tüketim Vergisi", Yaklaşım Dergisi, Sayı 115, Temmuz 2002, s. 48.

¹⁰ Durmuş, a.g.m., s. 232.

2009	172,4	43,6	25,5	3,3	2,1	11,5	0,212	0,85
2010	210,5	57,3	31,7	6,2	2,9	14,8	0,221	1,5
2011*	253,7	64,2	33,5	8,5	3,8	15,8	0,281	2,0
2012	278,7	71,7	35,9	8,4	4,6	20,0	0,276	2,4
2013	326,1	85,4	45,1	10,5	5,2	21,3	0,299	2,9

Kaynak: www.muhasabat.gov.tr adresinden tarafımızca düzenlenmiştir.

* 6111 Sayılı Kanun kapsamında 3 milyon TL ÖTV tahsil edilmiştir.

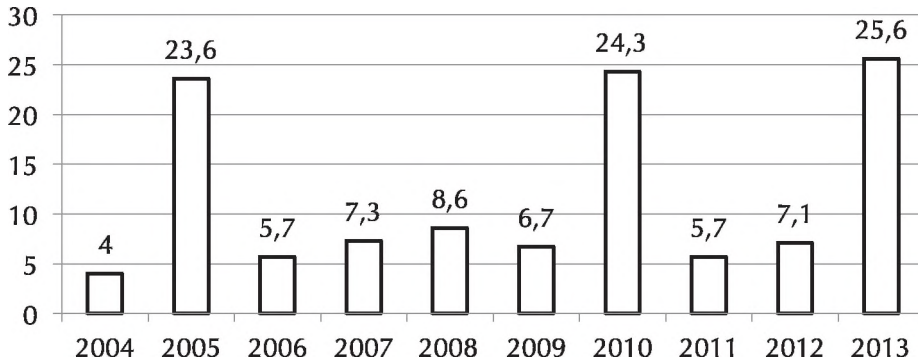
Not: Yuvarlamalardan dolayı rakamsal sapmalar gösterebilmektedir.

2014 yılı için 348,3 milyar TL vergi geliri hedeflenirken, yılsonu için ÖTV gelir hedefi ise 89,4 milyar TL'dir. 2014 yılının Ocak-Ekim döneminde ise 73,7 milyar TL ÖTV geliri elde edilmiştir. 2015 yılı bütçesinde ise ÖTV gelirlerinin 95 milyar TL'yi geçmesi hedeflenmektedir.

3.1- I Sayılı Liste

ÖTV Kanunu'na ekli I sayılı listede petrol ve doğalgaz ürünleri yer almaktadır. Listede yer alan mallara ilişkin olarak, ÖTV'nin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 184 defa miktar ve oran değişikliği yapılmış ve bu değişikliklerin büyük kısmı da artış şeklinde gerçekleşmiştir (Ancak belirtmek gerekir ki her değişiklikte tüm mal gruplarında artış olmamıştır). Vergi artışları her ne kadar hasılatı düşürmese de kaçakçılığı artırmış ve sonuçta vergilendirilmesi gereken unsurların vergi dışında kalmasına neden olmuştur.

Grafik 1. I Sayılı Listeden Elde Edilen Vergi Gelirinin Bir Önceki Yıla Göre Artışı (%)

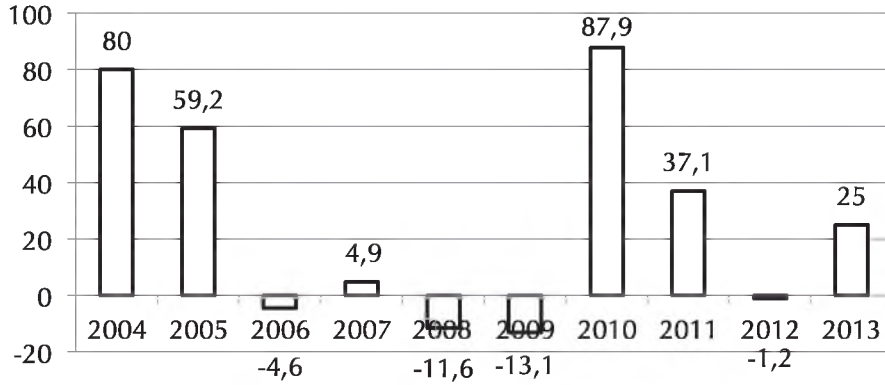

Grafik 1'de yer alan ÖTV gelirlerinin bir önceki yıla göre artış yüzdeleri anlamlı bir görünüm ile kesin bir çıkarıma olanak tanımasa da, gelirlerin arttığı yıllar, oran artışlarından ziyade genel ekonomik durum, talep ve kaçakçılıkla mücadelenin başarısı ile açıklanabilir. Örneğin, 2013 yılında ortaya çıkan artış, bu durumun açık bir göstergesidir. Keza 2012 ve 2013 yıllarında, en yüksek hasılatı sağlayan akaryakıt ürünlerine yönelik olarak herhangi bir ÖTV düzenlemesi (artış olarak) yapılmamıştır.

3.2- II Sayılı Liste

ÖTV Kanunu'na ekli II sayılı listede motorlu taşıtlar yer almaktadır. Listede yer alan mallara ilişkin olarak, ÖTV'nin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 17 defa miktar ve oran değişikliği yapılmıştır. Listeden elde edilen hasılatla ise temel belirleyici, motorlu kara taşıtlarına, özellikle de otomobillere olan taleptir.

Grafik 2. II Sayılı Listedeki Elde Edilen Vergi Gelirinin Bir Önceki Yıla Göre Artışı (%)

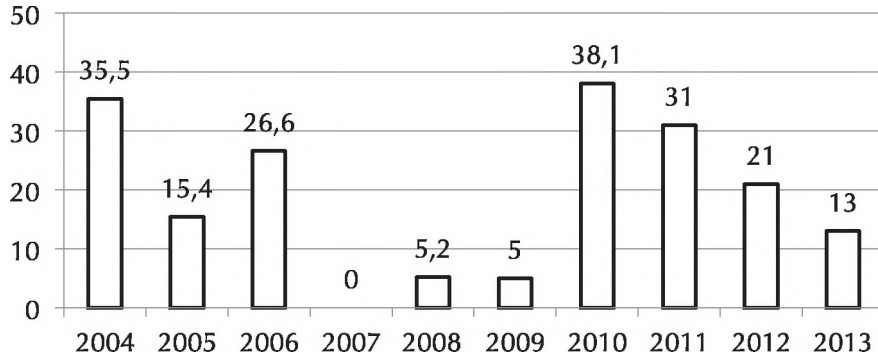
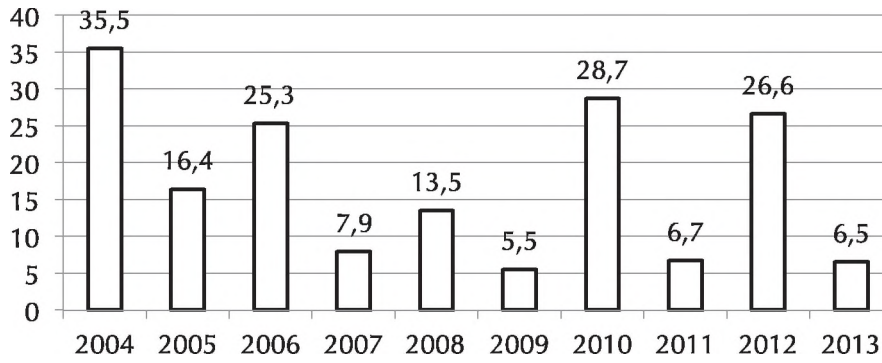

II sayılı listede yer alan mallara yönelik ÖTV oranlarında yapılan değişikliklere ilişkin talep daha duyarlıdır. Nitekim hasılatın bir önceki yıla göre düştüğü dönemler ya da öncesindeki yıllarda, motorlu taşıtlara ilişkin ÖTV artışları söz konusu olmuştur. Ne var ki, diğer listelerde yer alan mal ve mal guruplarına göre ikinci listede yer alan mallar, kaçakçılığa karşı daha katı bir özellik taşımaktadır. Diğer bir ifade ile elde edilen hasılatın temel belirleyicileri, ÖTV oranları ile listede yer alan mallara ilişkin taleptir.

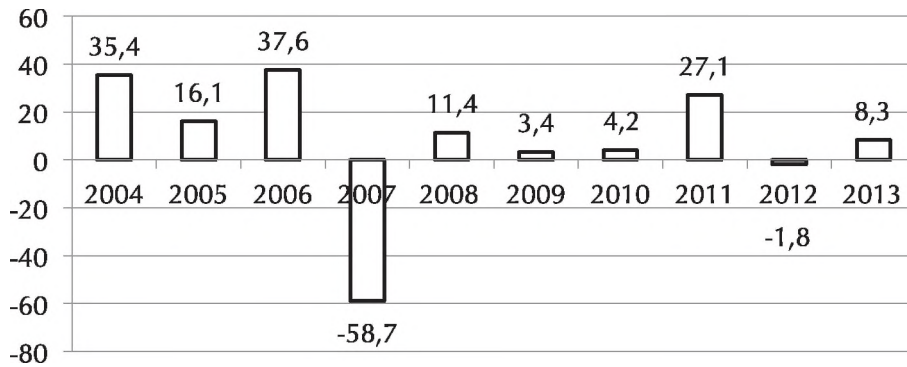
3.3- III Sayılı Liste

ÖTV Kanunu'na ekli III sayılı listede alkol ve tütün ürünleri ile kolalı gazozlar yer almaktadır. Listede yer alan mallardan alkol ve tütün ürünlerinin, vergi artışlarına daha duyarlı olduğunu ifade etmek mümkündür. Her artışla birlikte, ÖTV hasılatında artış olsa da kaçak ürünlere eğilim de artmaktadır. Bu husus bilinen bir gerçek olup, komşu ülkelerden özellikle de güney komşularından getirilen kaçak tütün ürünleri, Türkiye'nin her yöresinde satılmaktadır. Emniyet ve Gümrük birimlerinin son yıllarda denetimlerini sıklaştırmış olmaları ve yakalanan kaçak ürünlerin miktarındaki artış, bu durumun açık bir göstergesidir.

Grafik 3 ve 4'e bakıldığında vergi artışlarının tütün ürünlerine olan talep açısından daha belirgin olduğunu ifade etmek mümkündür. Alkollü ürünlerde ise kanımızca vergi artışlarının yanı sıra sosyal ve diğer ekonomik koşullar da belirleyici olmaktadır.

Grafik 3. Alkollü Ürünlerden Elde Edilen Vergi Gelirinin Bir Önceki Yıla Göre Artışı (%)**Grafik 4.** Tütün Ürünlerinden Elde Edilen Vergi Gelirinin Bir Önceki Yıla Göre Artışı (%)

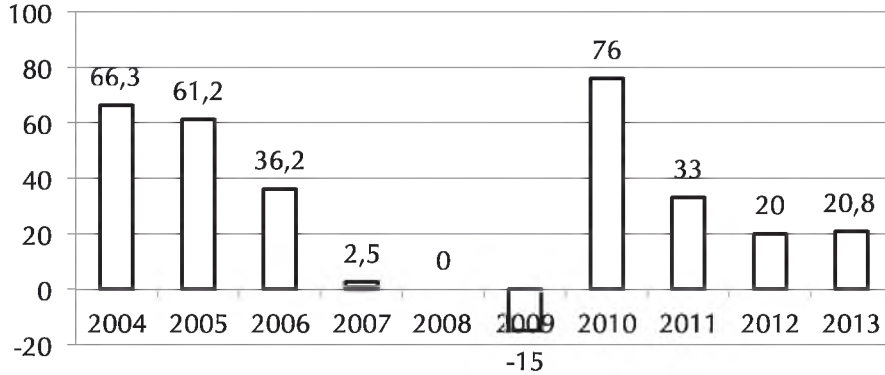
III sayılı listede yer alna kolalı gazozlara ilişkin olarak elde edilen ÖTV hasılatındaki değişimler, tamamen talep miktarına bağlı olmaktadır.

Grafik 5. Kolalı Gazozlardan Elde Edilen Vergi Gelirinin Bir Önceki Yıla Göre Artışı (%)

3.4- IV Sayılı Liste

ÖTV Kanunu'na ekli IV sayılı listede dayanıklı tüketim malları ile diğer (elektronik, lüks tüketim gibi) mallar yer almaktadır. Listede yer alan mallara ilişkin olarak, ÖTV'nin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 12 defa miktar ve oran değişikliği yapılmıştır.

Grafik 6. IV Sayılı Listedeki Elde Edilen Vergi Gelirinin Bir Önceki Yıla Göre Artışı (%)

Listede yer alan mallardan elde edilen hasılat değişimlerinde belirleyici husus talep olmakla birlikte, 2008 ekonomik krizinde listede yer alan bazı mallara yönelik yapılan ÖTV indirimleri, hasılat değişimleri üzerinde etkili olmuştur. Bununla birlikte listede yer alan malların bir kısmının talep esnekliği düşüktür. Keza listede lüks tüketim malı olarak yer almasına rağmen, bazı mallar günlük ihtiyaca yönelik talep edilen mallardır. Bu anlamda kanımızca söz konusu listenin yeni bir düzenlemeye tabi tutulması gerekmektedir.

4- SONUÇ

Vergi indirimlerinin ekonomik büyümeye etki edeceği ve etkinliği artıracaklarını savunan Arz Yönlü İktisat akımının önemli isimlerinden Amerikalı İktisatçı Arthur Laffer, vergi indirimleri sonucunda toplam piyasa üretiminin ve toplam vergi gelirlerinin artacağını savunmuştur. Laffer'e göre, belirli bir düzeye kadar vergi oranlarının artırılmasının vergi gelirlerini arttıracak, ancak optimal vergilendirilebilir kapasitenin aşıldığı bir noktadan sonra vergi gelirleri azalacaktır. Vergi gelirlerinin düşmesinde ise temel nedenler, verginin ikâme etkisi, vergilendirilebilir gelirden meydana gelebilecek azalmalar ile vergi kaçakçılığı ve vergiden kaçınma eğilimi olarak ifade edilebilir. Laffer Eğrisi, ÖTV açısından Türkiye için doğrulanmamaktadır. Ancak bu durum, potansiyel vergi hasılatının altında vergi geliri elde edilmesine neden olmaktadır. Bunun en temel nedeni ise tüketim kalıplarındaki değişiklikler ile kaçakçılıktır. Diğer bir anlatımla; vergi oranlarında yapılan artışlar, vergilendirilebilir gelir üzerinde azaltıcı bir etkiye sahip olup, bireylerin gelir elde etme isteklerini büyük ölçüde azaltabilmekte veya gelirin gizlenmesi ya da vergi kaçırılmasına neden olmaktadır¹¹.

¹¹ Daniel J. Mitchell, "The Laffer Curve: Understanding the Relationship Between Tax Rates, Taxable Income, and Tax Revenue", *Prosperitas*, Vol. IX, Issue I, August 2009, s. 2.

ÖTV'ye tabi mallara ilişkin olarak vergi oran ve miktarlarında yapılan artışların, elde edilen hasılat üzerinde kesin bir etkisinin olduğunu ifade etmek mümkün gözükmemektedir. Nitekim ÖTV gelirleri her yıl artmaktadır. Bunda en önemli etkenler arasında ÖTV'nin bir dolaylı vergi olarak mali anesteziye uygun bir nitelikte olması bulunmaktadır. Her ne kadar vergi artışları olsa da tüketiciler, çok kısa bir süre talebi düşürseler de ilerleyen aşamada ÖTV artışlarını ve ortaya çıkan vergi yükünü kabullenmektedir. Ayrıca ÖTV'ye tabi malların büyük bir kısmının Ramsey Vergilemeye uygun olması ve dolayısıyla talep esnekliklerinin düşük olması, vergi artışlarına olan duyarlılığı yasal açıdan azaltmakta, fakat gayri yasal açıdan eğilimleri artırmaktadır. Nitekim, ÖTV'ye tabi malların önemli bir bölümü, Türkiye'ye kaçak olarak sokulabilmekte ve piyasaya arz edilebilmektedir. Her ne kadar yüksek vergi oranları sayesinde ÖTV gelirlerinde bir azalma olmasa da olan hasılat ile olması gereken hasılat arasında fark ortaya çıkmakta ve vergi kaybı doğmaktadır.

KAYNAKÇA

- DURMUŞ, M. (2002). ÖTV Çıkarken, Yaklaşım Dergisi, Sayı 114, Haziran 2002.
- EDİZDOĞAN, N. (1981). Teoride ve Uygulamada Özel Tüketim Vergileri, Bursa İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi İşletme Fakültesi, Yayın No: 6, Bursa, 1981.
- MITCHELL, D.J. (2009). The Laffer Curve: Understanding the Relationship Between Tax Rates, Taxable Income, and Tax Revenue, Prosperitas, Vol. IX, Issue I, August 2009.
- MUTLU, A. (2002). Özel Tüketim Vergisi, Yaklaşım Dergisi, Sayı 115, Temmuz 2002.
- OKTAR, K. (2008). Özel Tüketim Vergisi Yorum ve Açıklamaları, Savaş Yayınevi, Ankara, 2008.
- TURHAN, S. (1998). Vergi Teorisi ve Politikası, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1998.
- www.muhasibat.gov.tr. Erişim Tarihi: 16.11.2014.